

de spitsmuis

natuurboekje
van

HOI!

WIE EEN SPITSMUIS ziet, roept: 'Kijk een muis!' Aan zijn spitse snuit kun je de spitsmuis herkennen. Maar weet je, een muis is het niet. Een spitsmuis lijkt op een muis, maar is geen familie. Muizen horen bij de knaagdieren. Spitsmuizen niet. Hun snuit, hun gebit en wat ze eten zijn anders. Ze horen bij de insecteneters, net als de mol en de egel. Spitsmuizen eten insecten en andere beestjes. Er staat vooral 'vlees' op hun menu.

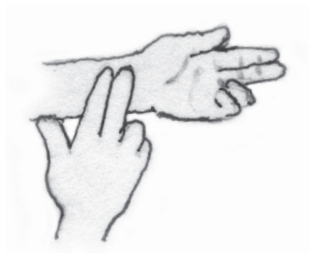
Spitsmuizen zoeken hun eten tussen struiken, in bossen en weilanden, in tuinen of soms ergens binnen in een schuur of kelder.

SPITSMUIZEN horen bij de kleinste zoogdieren van de wereld. In Nederland leven vijf soorten. Ze staan op de lijst van beschermde dieren. Niemand mag ze met gif, een val of met wat dan ook doodmaken. O zo!

Een spitsmuis kan goed horen en ruiken, maar niet goed zien. Het is een druk beestje dat schokkerig en springerig loopt. Zwemmen kan hij ook.

Spitsmuizen leven hooguit een paar jaar, maar vaak nog korter. Ze zijn snel 'opgebrand'. Ze hebben een supersnelle hartslag. Soms meer dan 1000 slagen per minuut. Hoe drukker of stressiger ze zijn, hoe hoger hun hartslag.

Hoeveel hartslagen heb jij per minuut? Voel je pols maar! Meten = weten!

SPITSMUIZEN moeten bijna net zoveel eten als ze wegen of zelfs nog meer. Dat hangt af van de soort. Een spitsmuis van 10 gram moet dan elke dag zo'n 10 gram voedsel zien te vinden: insecten, larven, spinnen, pissebedden, wormen, slakken...

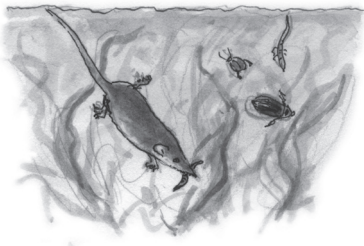
Wat is jouw gewicht?

Hoeveel zou jij dan elke dag moeten eten?

.....

Een spitsmuis eet bijna aan een stuk door. Even rusten, dan weer jagen. Weer even rusten en dan weer op zoek naar beestjes. Dat gaat zo de hele dag. Als een spitsmuis dat niet doet, gaat hij dood van de honger. Hij kan maar kort zonder eten.

De waterspitsmuis zoekt eten in het water en op de oever.

*In de braakballen van kerkuilen
zitten veel botjes van spitsmuizen.*

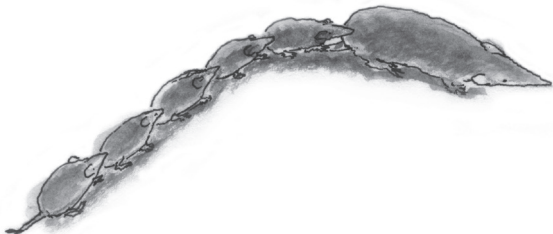

SPITSMUIZEN leven meestal alleen. Als ze willen paren zoeken ze elkaar op. Ze hebben klieren waarmee ze een speciaal stinkluchtje verspreiden. Dat ruiken ze van elkaar. In de paartijd stinken de mannetjes nog extra. Spitsmuizen houden van dat luchtje. Veel andere dieren [ook mensen] juist niet. Een kat of een vos kan een spitsmuis laten liggen of uitspugen. Een kerkuil trekt zich er niets van aan [hij kan niet goed ruiken!] en slokt de spitsmuis op. Hap, slik, weg.

Ook hun keutels stinken. Ze zijn vrij groot voor zo'n klein beestje. Vaak zitten die keutels aan elkaar geplakt.

MOEDER SPITSMUIS kan meerdere keren per jaar een nestje krijgen. Als de kleintjes met haar op pad gaan, houden ze elkaar soms vast. Moeder spitsmuis loopt voorop. Wie weet zie je die polonaise voorbijkomen!

Spitsmuizen houden geen winterslaap. Maar 's winters zijn er weinig beestjes om te eten. Een onderzoeker ontdekte dat het lijf van bosspitsmuizen in de winter krimpt. Hun kop, hart, longen en ruggengraat slinken. Niet te geloven hè?! De spitsmuis heeft zo minder eten nodig. In de lente zet zijn lijf weer uit. 'Dit moeten we verder onderzoeken', roepen de geleerden!

POST

Natasja uit Venray schreef:
*'Hoi, ik heb met opa en oma
gewandeld. Op een wekje zagen we in de verte
een witte reuzenbovist. Oma zei dat die daar
groeit omdat er mest van paarden ligt en daar
houdt een reuzenbovist van. Wat toevallig dat
we hem zagen want ik had net het natuur-
boekje over de reuzenbovist gelezen. Doe.'*

Vince [11 jaar]: *'Ik zag
hapjes eruit, maar ik
weet niet door welk dier.'*

Nadise: *'Die hand
is van mijn vader
en die zwarte stip-
jes zijn mieren.'*

Het Limburgs Landschap
Rijksstraatweg 1, 5943 AA Lomm
T 077-473 75 75

info@limburgs-landschap.nl
www.limburgs-landschap.nl

Samenstelling en tekst
Ditte Merle

Tekeningen Wil Kroon

Alle tot nu toe verschenen
natuurboekjes zijn voor iedereen
te downloaden via:
www.limburgs-landschap.nl/
kinderboekjes

DOE JE MEE? Heb jij weleens een spitsmuis gezien? Wat zag je? Wat viel je op? Kon je een foto maken? Mail ons en stuur je reactie voor 13 november 2025 naar Het Limburgs Landschap. Hou het volgende natuurboekje in de gaten, wie weet staat jouw reactie er dan in.

SPITSMUIS-WEETJE In de herfst wordt het 'jasje' van een spitsmuis langzaam dikker met langer haar. Het beschermt tegen de kou. In de lente wordt zijn jasje dunner met korter haar.